

Samenwerking Ondersteunen in Pleegzorg (SOP)

Studiedag Pleegzorg anno 2014

drs. Marijke Robberechts
Prof. dr. Johan Vanderfaeillie

Inhoudstafel

PE

- Inleiding: samenwerking in pleegzorg
- Project SOP

INLEIDING: SAMENWERKING IN PLEEGZORG

Inleiding: gedeeld ouderschap

PE

- Pleegzorg: ouderschap delen tussen ouders (O) en pleegouders (PO)
 - Nood aan goede samenwerking
- Goede samenwerking geassocieerd met stabielere plaatsingen (Kalland & Sinkkonen, 2001; Palmer, 1996)
- Betrokkenheid ouders geassocieerd met:
 - Motivatie tot verandering (Bartelink, 2011)
 - Ouderlijke verantwoordelijkheden opnemen (Blumenthal, 1984; in Poirier & Simard, 2006)
 - Ontwikkelingsnoden kind beter begrijpen
 - Makkelijkere en snellere terugkeer naar huis (Jivanjee, 1999; Kemp et al., 2009; Saint – Jacques et al., 2006)

Inleiding: samenwerkingmoeilijkheden

PE

| Ouders | Pleegouders | Pleegzorg- begeleiders |
|--------|---|---|
| / | M – PO : 21% V – PO: 20% (Bronselaeer, Vandezande & Verreth, 2011) | M – PO: 30% V – PO: 20% (Vanschoonlandt, Vanderfaeillie, Van Holen, De Maeyer en Andries, 2012 en 2013) |

- 40% PO vraagt om ondersteuning in omgang met de O
- Tweede belangrijkste reden voor breakdown
- Stopzetten pleegouderengagement

Inleiding: voorwaarden goede samenwerking

PE

- Algemeen:
 - Open en eerlijke communicatie
 - Respectvolle omgang met elkaar
 - Duidelijke rol- en taakafbakening

Inleiding: voorwaarden goede samenwerking

PE

- Bij de ouders:
 - Acceptatie / verdragen plaatsing (Haans et al., 2002)
 - Toelating geven aan kind om in het pleeggezin te verblijven (Haans et al., 2002)
 - Invulling geven aan nieuwe ouderrol (Robbroeckx & Bastiaensen, 2001)
- Bij de pleegouders:
 - Ruimte kunnen maken voor de ouders (Poirier & Simard, 2006)



PROJECT SOP



- Ontwikkeling, evaluatie en implementatie van een methodiek die kan ingezet worden wanneer er sprake is van samenwerkingsproblemen tussen de ouders en de pleegouders



Programma: doelgroep

PE

- Die pleegzorgsituaties waarvan
 - (minstens) één lid vindt dat de samenwerking tussen ouder(s) en pleegouder(s) niet optimaal verloopt
 - waardoor het mogelijk is dat het kind niet optimaal kan ontwikkelen in het pleeggezin

Programma: doelgroep

4 criteria

PE

- Pleegkind tussen 3-18 jaar
- PO en O spreken Nederlands
- Perspectief 1 jaar of langer
- Samenwerking tussen O en PO loopt moeilijk:
 - PB tijdens begeleiding vaak aandacht voor:
 - Afspraken worden niet nagekomen
 - Bezoekregeling loopt niet goed
 - Informatie die niet goed uitgewisseld wordt
 - Vragen over wie wat nu moet doen
 - Verdelen van taken
 - ...
 - Mogelijk zijn er zelfs oplopende ruzies
→ Moeilijkheden in de samenwerking



Programma: doelgroep

Brede groep

PE



- Netwerkplaatsingen
- Bestandplaatsingen
- Gedwongen (Jeugdrechtbank) plaatsingen
- Vrijwillige plaatsingen (Comité)
- Bijzondere Jeugdbijstand
- Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH)
- Nieuwe, recent gestarte plaatsingen
- Langer lopende plaatsingen

Programma: doelgroep

Wie nemen we NIET Op?

PE

- Crisisplaatsingen
- Kortdurende plaatsingen (< 1 jaar)
- Gezinsondersteunende Pleegzorg (GOP)

- Mensen met wie het niet mogelijk is om een gesprek te voeren



Programma: inhoud

PE

- 4 fasen:
 - Verhelderende fase
 - Begeleidingsgesprekken
 - Onderhandeling en Afronding
 - Nazorg

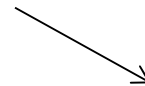
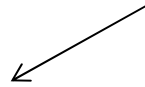


Module 1: Module van verheldering:

- 1a: Afzonderlijk gesprek(ken) pleegzorgbegeleider (PB)
- 1b: Afzonderlijk gesprek(ken) ouder(s) / pleegouder(s) (O / PO)
- 1c: Gezamenlijk gesprek(ken) (O + PO + PB)



*Module 2: Duidelijkheid scheppen
(O + PO + consulent)*



Module 3: Ouderbegeleiding (O):

- 3a: Gebeurtenis – Gedachten – Gevoelens/Gedrag
- 3b: Betekenis van ouder zijn – verloren ouderrol
- 3c: Contact ouder en kind

Module 4: Pleegouderbegeleiding (PO):

- 4a: Ruimte maken voor ouder(s)
- 4b: Opvolging



Module 5: Onderhandeling en afronding
(O+PO+PB)



Module 6: Nazorg (O+PO+PB)

Programma: praktisch

PE

- Afhankelijk van inzetten modules
- Intensief karakter: streven naar wekelijkse begeleiding
- Voor pleegouders: min 4
- Voor ouders: min 4
- Voor pleegzorgbegeleider: min 3
- Begeleiding kan aan huis of op neutrale locatie



Programma: Samenwerken pleegzorgbegeleiders

PE

- Voor start ondersteuning: met ondersteuner:
 - Informatie-uitwisseling
 - Afspraken rond aanwezigheden en taken
- Tijdens de ondersteuning:
 - Informatie-uitwisseling (met akkoord van betrokkenen)
 - Aanwezigheid op gesprekken
 - Gewone begeleiding blijft verder lopen



Programma: ondersteuners

PE

- Per provincie 0,5 FTE medewerker
- Ervaren pleegzorgbegeleiders
- Bijkomende opleiding en ondersteuning

- Voor Limburg: Hilde Elsen
(Genk en omgeving)
- Voor Antwerpen: Lieve Janssens
(De Mutsaard)
- Voor Vlaams – Brabant: Christine Tanghe
(CPK)
- Voor Oost – Vlaanderen: kandidaatstelling

Programma: voordelen en finaliteit

PE

- Extra ondersteuning; intensief werken
- Neutrale begeleider
- Specifieke inhoud: bemiddeling in pleegzorg
- Toekomstgericht:
 - Minder “brandjes blussen” (tijdsrovend, intensief)
 - Vergroten van de handelingsbekwaamheid van pleegzorgbegeleiders door middel van evidence-based methodieken
 - Methodiekhandboek dat kan worden gebruikt door pleegzorgdiensten in hun begeleidingen

Deelnemen aan SOP

PE

- Aanmelden kan bij drs. Marijke Robberechts:

02/629.26.75

Marijke.Robberechts@vub.ac.be

BEDANKT!

PE



www.pleegzorgonderzoekvlaanderen.be/sop.html